

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Praxis istius exercitii

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

scopum alium non habet, quàm notitiam rerum, proindeque semper sit plena curiositatis; at illa, qua de agimus, non aliò collimat, quàm ut cor sancto quodam affectu permoveat. Ea propter satis ei quandoque est notitia objecti sui generalior, quin ad minuta descendat ac particularia, quia illa satis est animo in Deum inclinando. Exempli gratia intuendo pulchrum aliquem florem vel cœli arcum, animus non insistit distinguendis coloribus aliisve circumstantiis, quibus res istæ exornantur; sed satis ei est videre objectum hoc esse pulchrum: atque etiam esse opus Dei, pro quo ipse mereatur laudari atque amari.

Praxis istius exercitii.

Verùm enim verò ut omnia prædicta in praxin redigamus, supposito cor esse inflammatum desiderio Dei (sine hoc enim quidquid dicturi sumus, fructus omnis expers erit) ubi quis viderit cœlum tam pulchrum adeoque exornatum, potentiam admirabitur Creatoris: aut certè considerabit ipsum esse æternæ felicitatis nostræ locum, quò proinde affectuosè suspirabit.

2. Considerando motum illius adeò ordinatum atque uniformem, cursum solis, tempestatum variationem, atque uno verbo cunctarum creaturarum egregium illum ordinem dicere poteris:

Domine Dominus noster: quàm admirabile est nomen tuum in universa terra. Psal. 8. 2.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum; Lunam & stellæ que in fundasti. ibidem v. 4.

Quia

91. 5. Quia delectasti me, Domine, in factura tua
& in operibus manuum tuarum exultabo.

103. 24. Quàm magnificata sunt opera tua, Domine: omnia in sapientia fecisti, impleta est terra possessione tuâ.

148. 6. Statuit ea in æternum & in seculum sæculi: præceptum posuit & non præteribit.

65. 3. Dicite Deo: quàm terribilia sunt operata tua, Domine.

144. 4. Generatio & generatio laudabit opera tua: potentiam tuam pronuntiabunt.

Job. 9. 7. Præcepit Soli & non oritur: & stellas claudit quasi sub signaculo.

Pf. 146. 4. Qui numerat multitudinem stellarum; & omnibus eis nomina vocat.

Baruch. 3. 35. Vocata sunt & dixerunt: adsummo & inxerunt ei cum iucunditate, qui fecit illas.

3. Videndo vastam illum oceani magnitudinem, cogitabis illum, qui ipsum fecit, longè esse majorem, ac dicere poteris:

Pf. 92. 4. Mirabilis in altis Dominus.

Pf. 94. 5. Ipsius est mare & ipse fecit illud.

103. 25. Hoc mare magnum & spatiosum manibus: illic reptilia quorum non est numerus.

4. Videndo arenam in litore maris, dices: Eccli. 1. 2. Arenam maris quis dinumeravit? Tu es, Domine, qui numerum illius nosti, ac laus illa, quam tu mereris, mille milenis vicibus hunc numerum arenæ excedit.

5. Audiendo tonitrua, dices:

Pf. 76. 19. Illuxerunt coruscationes tua orbi terræ.

Isa. 10. 7. Quis non timebit te, ô Rex gentium?

Tu terribilis es, & quis resistet tibi? Ps. 75. 8.

Quis novit potestatem irae tuae: & praetimore tuo iram tuam dinumerare? 89. 11. 12.

6. Videndo pluviam, grandinem, nivem, gelu atque alias tempestatum varietates, dices:
Hac omnia faciunt verbum ejus.

Hac enim ratione cunctae insensibiles creaturae obediunt Deo: cur igitur creatura rationalis in omnibus & per omnia voluntatem quoque ipsius non perficiat?

7. Audiendo avicularum cantillationes excitabis te ipsum ad cantandas in corde tuo communis Creatoris nostri laudes. Neque hoc immortalitati oculorum tribuendum existimabis, si considerandis earum elegantissimis plumis intendas, ut Deum inde benedicas.

8. Videndo indefessum laborem formicae, pulchrioremque Politiam Reipublicae apum, sapientiam admirabere Creatoris, qui tam egregiis proprietatibus animalcula illa insignivit.

9. Mediocres considerando bestiolas nutrimento suo conquirendo intentas, elevabis mentem ad recognoscendum ineffabilem providentiam Dei, ne unam quidem ex ipsis deserentis, quin ei prospiciat, dicereque poteris cum Psalmographo.

Oculi omnium in te sperant, Domine: & Ps. 144. 17
tu das escam illorum in tempore opportuno. 16.

Aperisti manum tuam: & implet omne animal benedictione.

ione

10. Videndo rivulum per rupes, nemora ac valles decurrentem, ut in mare delabatur, dices: Eâ quoque ratione committi deberem, ego, ut in Deum meum, ex quo originem duxi, refluxam ac relabar, quin ulla creatura cohibere me possit.

11. Videndo gnomonem nauticum magne te perlitum indefinenter ad septentrionem suum se convertentem, quin alibi conquiescat, dices: Hac ratione cor semel à Deo contractum sine intermissione ad ipsum suspirat, vehementerque aspirat, neque, nisi in illo, requiem invenit: *Fecisti nos ad te*, inquit S. Augustinus, *Domine, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.*

12. Sentiendo satisfactionem aliquam ac naturalem voluptatem, ex eo quod te calefacias, ubi frigueris; bibas ubi sitieris, cibo aliquo vescaris deliciarioribus, aut in simili aliqua occasione, voluptatem quantum poteris abdicando, gratias reddas Deo, quod nobis de cunctis necessitatibus nostris tam abundanter prospiciat, etsi voluntariam ob illius amorem elegerimus paupertatem.

13. Videndo mundanos homines in promovendis negotiis suis temporalibus tam arduos, dices: *Luc. 16. 3. Prudentiores sunt filii huius seculi filiis lucis in generatione sua.*

14. Audiendo laudari aliquem ob suam magnitudinem, aut bona fortunæ, dices: *Ps. 143. 15. Beati dixerunt populum, cui hæc sunt: Beatus populus, cuius Dominus Deus ejus.*

15. Videndo milites, dices: Homines isti pro nescio quo temporaneo lucro morti se

expo-

exponunt, & ego quàm parùm facio pro
Deo meo?

16. Videndo aliquem ob jacturam aliquam
temporalem afflictum, dices: "Parùm est
cuncta visibilia amittere; at maxima jactura
est peccato Deum ac cælum amittere.

17. Audiendo discursus de scientia aliqua
curiosiore, dices: "Heu! Domine, si tanta
cum voluptate potentias nostras tui cogni-
tioni atque amori impenderemus.

18. Videndo mendicum aliquem ulceribus
plenum, membris mutilum, aut aliã quavis ca-
lamitate affectum, oculos ab eo minimè diver-
tes, sed, ubi illum tenerã cum compassione in-
tuitus fueris Deo gratias ages, dicendo: "Gra-
tias tibi ago, Domine, quod omnium mihi
usum membrorum meorum concesseris:
Nunquid & me huic similem efficere po-
tuisses, si voluisses.

19. Audiendo recitationem vitiorum ali-
cujus, aut videndo etiam ipsum peccatum ali-
quod admittentem, magnam inde tristitiam ob
Deum offensum concipere satages, ac Deum
pro conversione ipsius orabis.

20. Videndo denique mirabiles avium a-
liorumve animalium proprietates ac naturales
industrias conservandæ vitæ suæ, nutrimenta
sua congregandi, atque illis vescendi, evadendi
pericula, à morte se præservandi, dices cum S.

Bernardo: *Pudet hoc, rationem non posse
in homine, quod natura potest
in volucre.*